

Talepapir til samråd i Folketingets Socialudvalg og Retsudvalg den 16. juni – vedrørende samrådsspørgsmål A – D (Alm. del)

Genstanden for dette samråd er spørgsmål i forbindelse med tilkendelse og udbetaling af social pension til rockere.

Spørgsmål A:

”Af justitsministerens svar på REU alm. del – svar på spm. 65 – 68 fremgår det, at ”som led i projektets gennemførelse er det klarlagt, at en række personer med tilknytning til rockergrupperne Hells Angels og Bandidos modtager social pension, og at personer med tilknytning til de nævnte rockergrupper, som modtager socialpension, er overrepræsenteret i forhold til befolkningen som helhed.” I socialministerens svar på samme spørgsmål oplyses det, at ”Socialministeriet har derfor ikke statistiske oplysninger, der belyser, at rockere har haft held til at opnå førtidspension i et omfang, som markant overstiger gennemsnittet.” Ministrene bedes redegøre for de modstridende svar.”

Svar:

Jeg mener ikke, at der er tale om modstridende svar. Som jeg har oplyst, så ligger Socialministeriet ikke inde med statistiske oplysninger, der kan give belæg for at sige, at rockere i højere grad, får tilkendt førtidspension end andre personer.

Det skyldes, at man ikke i sociale sager registrerer, om personer er medlem af en rockergruppe eller medlem af en anden gruppe. Derfor har vi heller

ikke statistisk dokumentation for, at påstanden om, at rockere opnår førtidspension i et omfang, der markant overstiger gennemsnittet, er rigtig.

Noget andet er så, at Rigspolitiet på baggrund af et konkret projekt, har nogle erfaringer herom. Jeg er sikker på, at justitsministeren senere vil komme ind på dette.

Det er klart, at betingelserne skal være opfyldt, for at kommunen kan tilkende førtidspension til en person. Hvis betingelserne er opfyldt, skal borgeren også have tilkendt pensionen. Disse regler gælder for alle, uanset om der er tale om en rocker eller ej.

Samtidig er det klart, at vi ikke kan acceptere misbrug af systemet hverken fra enkeltpersoner eller fra medlemmer af den ene eller den anden gruppe. Det er reglerne også indrettet på at sikre.

Det er kommunen, der har kompetencen til at tilkende førtidspension til en person, der opfylder betingelserne. For at kommunen kan påbegynde en sag om førtidspension og tilkende pension, kræver det, at de relevante muligheder for at forbedre arbejdsevnen har været afprøvet i praksis, og at der foreligger dokumentation for, at arbejdsevnen ikke varigt kan forbedres.

Når en person får udbetalt pension, skal kommunen løbende sikre sig, at betingelserne fortsat er opfyldt, og modtageren har pligt til at oplyse om ændringer i forholdene. Det kan for eksempel være i situationer, hvor helbredet er blevet bedre. Hvis betingelserne for at modtage pensionen ikke længere er opfyldt,

kan kommunen frakende pensionen. Kommunen har altså gode muligheder for at sikre, at det kun er de personer, der opfylder betingelserne, der får tilkendt og udbetalt førtidspension.

Spørgsmål B:

”Hvilke initiativer vil socialministeren tage for at opnå klarhed over, hvor mange rockere, der modtager socialpension?”

Svar:

På spørgsmålet om initiativer for at få klarhed over, hvor mange rockere der modtager førtidspension, kan jeg sige, at jeg ikke finder grundlag for at tage initiativ til en eventuel registrering af, om en person, der modtager social pension, er medlem af en rockergruppe.

For det første stiller reglerne stærke krav til dokumentationen for at sikre, at det er de rigtige, der tilkendes førtidspension.

For belyse arbejdsevnen i forbindelse med den forberedende behandling af en sag om førtidspension, udarbejdes der en ressourceprofil. Der indgår en lang række elementer i denne profil, blandt andet oplysninger om uddannelse, interesser, sociale kompetencer, sociale netværk og helbred. Det kan således også fremgå af ressourceprofilen, om en ansøger er medlem af den ene eller den anden forening, såfremt oplysningen er relevant for vurdering af arbejdsevnen. En oplysning om medlemskab af en forening til brug for vurdering af arbejdsevnen i den konkrete sag, kan imidlertid ikke anvendes til at danne registre med oplysninger om,

hvorvidt modtagere af førtidspension er medlem af den ene eller anden gruppe.

For det andet har kommunen gode muligheder for løbende at tage stilling til om grundlaget for tilkendelse fortsat er til stede. De oplysninger, der er fremkommet i sagen fra Rigspolitiet viser jo også, at såvel kommunerne som politiet er meget opmærksom på problemstillingen.

Spørgsmål C:

”Hvilke initiativer vil ministrene tage i forhold til rockerne som oppebærer uberettiget førtidspension?”

Svar:

På spørgsmålet om initiativer i forhold til rockere, som uberettiget får førtidspension, kan jeg oplyse, at hvis en kommune får mistanke om, at en person uberettiget modtager pension, så har kommunen mulighed for at indhente oplysninger fra pensionisten, og kommunen har også mulighed for at indhente oplysninger fra offentlige myndigheder, for eksempel politiet, læger og sygehuse. Viser disse oplysninger, at pensionisten ikke længere er berettiget til førtidspension eller aldrig har været det, kan kommunen frakende pensionen.

Hvis der er udbetalt pension kan den kræves tilbagebetalt, hvis den er opnået ved svig, eller hvis pensionisten ikke har opfyldt sin oplysningspligt, og derfor har modtaget pensionen mod bedre vidende.

Kommunerne har også selv en interesse i, at det kun er de berettigede, der får udbetalt pensionen, da den

største del af udgiften til førtidspension, bliver betalt af kommunen.

Der foregår da også i de fleste af landets kommuner et tæt og formaliseret samarbejde mellem politiet og andre myndigheder, især de sociale myndigheder, om den kriminalitetsbekæmpende indsats i forhold til blandt andet rockermiljøet.

Jeg mener derfor ikke, at der er grundlag for at tage særlige initiativer i forhold til kommunernes administration af reglerne om tilkendelse og opfølgning i sager om førtidspension til rockere. Politiet og kommunerne har jo særlig fokus på området.

I øvrigt vil jeg gerne understrege, at det ikke er socialforvaltningen, som skal agere politi. Hvis en førtidspensionist begår kriminalitet, er det politiets opgave at træde ind.

Spørgsmål D:

”Ministrene bedes redegøre for, om speciallægenes indstillinger om førtidspension og kommunernes vurderinger af disse er tilstrækkeligt uvildige og om der er tilfælde af urimelig pression mod de pågældende.”

Svar:

På spørgsmålet, der handler om pression overfor speciallæger og kommuner og disses uvildighed, kan jeg sige, at kommunen i forbindelse med behandlingen af en førtidspensionssag, beder om en speciallægeerklæring, hvis der er tvivl om de helbredsmæssige forhold. De lægelige oplysninger

bruges som dokumentation for helbredets indvirkning på arbejdsevnen.

Der er udstedt en række retningslinier for lægers rolle i førtidspensionssager. Lægeerklæringerne må ikke indeholde synspunkter eller konklusioner om borgerens ret til sociale ydelser. Lægen må altså ikke komme med indstilling om ret til førtidspension.

Det er kommunen eller ankeinstansen, der suverænt afgør, hvilken social ydelse borgeren har ret til.

Kommunens afgørelse skal altid begrundes fagligt og gennemskueligt og indeholde en redegørelse for sagens faktum, herunder hvilke lægelige oplysninger, der er lagt til grund for afgørelsen.

Det er naturligvis meget vigtigt, at kommunerne har fokus på de særlige problemer, der kan opstå under behandlingen af sager, hvor ansøgeren har klare ønsker og forventninger til sagens udfald.

Som det fremgår af mit svar på spørgsmål 67 fra Retsudvalget, har Århus Kommune den erfaring, at sagsbehandlerne udsættes for et ikke ubetydeligt pres for at bevilge førtidspension til rockere.

Herudover har jeg ikke kendskab til andre konkrete tilfælde med pression fra rockere mod speciallæger eller kommuner.